

Crisisteam Onze Huisartsen

10e Memo i.v.m. Coronavirus (COVID-19) / 26 maart 2020

a. Algemeen

Alle eerdere memo's zijn te vinden op www.onzehuisartsen.nl

De waardering voor hun inzet en de verrassing die de leden van het Crisisteam hebben gekregen via de voorzitter van het Coöperatiebestuur Onze Huisartsen namens alle huisartsen, wordt erg op prijs gesteld door de leden van het Crisisteam!

Het Crisisteam monitort dagelijks de ontwikkelingen. In BIJLAGE 1 is een Excel overzicht toegevoegd dat een beeld geeft van de volumes in ANW-uren. Separaat worden de huisartsen via de mail geïnformeerd over het aanbod van ondersteuning bij complexe ouderen door de Specialist Ouderengeneeskunde, over hoe om te gaan met de ketenzorg patiënten en consultatie van de consultteams palliatieve zorg.

Stadium 2 Corona crisis

Stadium 2 wordt gehandhaafd. Dat betekent dat het Crisisteam Onze Huisartsen 'zwaarwegende adviezen' geeft en het accent nog steeds ligt op samenwerking in de Hagro.

Stand van zaken in de regio op 26 maart

- **Ziekenhuizen:** in de regio liggen in de ziekenhuizen veel patiënten vanuit Brabant. Zowel op de IC als de speciaal daarvoor ingerichte COVID-afdelingen. Afspraak tussen ziekenhuizen om ongeveer de helft van de oorspronkelijke IC capaciteit vrij te houden voor gewone IC opnames. Vrijwel ieder ziekenhuis heeft zijn IC-capaciteit minimaal verdubbeld. Rijnstate communiceert inmiddels zelf haar aantallen in de media.
- **Ambulancedienst** kan het aanbod aan. De indruk is dat er minder hartinfarcten en minder trauma's zijn (ernstige verkeersongelukken). Wel meer COVID-19 ritten.
- **GGZ/RIBW/IRISzorg/Wijkteams:** zie onder
- **Verpleeghuizen** hebben inmiddels veel patiënten overgenomen vanuit het ziekenhuis. Op dit moment wordt gewerkt aan concrete plannen voor opschaling als verpleeghuizen in samenwerking met de GHOR en wordt door meerdere organisaties plannen rond de palliatieve zorg uitgewerkt. Hospices worden daarin meegenomen.
- **Thuiszorg:** Thuiszorg Groot Gelre is een COVID-19 team aan het opzetten. Sensire heeft een dergelijk team al. De STMG heeft dit nog in beraad. De thuiszorg is in verband met de verwachte toename van COVID-19 patiënten mogelijk aan het afschalen in de gewone zorg. Indien dit thuis problemen gaat geven graag signalen naar Clary te Velde cvelde@onzehuisartsen.nl

Beleid rondom personeel met Corona-gerelateerde klachten

Zie 'Update GGD Gelderland-Midden d.d. 26 maart 2020'. Algemeen blijft gelden dat medewerkers die klachtenvrij zijn *niet* hoeven te temperen. Voor de medewerkers in de huisartsenpraktijk en voor het werken op de HAP adviseert het Crisisteam het volgende in geval van klachten:

- **Huisartsenpraktijk:** Medewerker met klachten van hoesten **en/of** benauwdheid **en/of** koorts blijft thuis tot de klachten 24 uur over zijn. Nu de capaciteit nog ruim is, geeft het Crisisteam hieraan de voorkeur. Mocht de continuïteit van de huisartsenpraktijk in het gedrang komen, dan valt de huisarts terug op de hierboven vermelde update van GGD Gelderland-Midden d.d. 26 maart 2020.
- **HAP medewerkers:** Medewerkers van de HAP overleggen bij klachten van hoesten **en/of** benauwdheid **en/of** koorts direct met het management van de Huisartsendienst. Mocht de continuïteit van de Huisartsendienst in het gedrang komen, dan valt het management terug op de hierboven vermelde update van GGD Gelderland-Midden d.d. 26 maart 2020.
- **Dienstdoende huisartsen:** Huisarts met klachten van hoesten **en/of** benauwdheid **en/of** koorts zoekt binnen de Hagro een vervanger. Artsen die klachten hebben, maar desondanks menen wel te willen werken worden verzocht een mail te sturen naar info@onzehuisartsen.nl en daarin hun mobiele nummer te vermelden waarop het management van de HAP hen kan bereiken.

Persoonlijke beschermingsmiddelen

- Zie voor het meest recente advies <https://www.nhg.org/actueel/nieuws/update-coronavirus> of BIJLAGE 2 Opvallendste nieuwe punt:
 - Zet de patiënt die hoest een chirurgisch mondneusmasker op;
- Advies om visites bij COVID-9 verdachte patiënten te centraliseren bij één huisarts in de Hagro. Dit om zuinig om te gaan met de FFP2 maskers. Voor palliatieve zorg kan hier een uitzondering op gemaakt worden in verband met de persoonlijke band en begeleiding;
- Voor visites worden disposable schorten / pakken gebruikt;
- FFP maskers moeten nog steeds bewaard worden. Er is onder deskundigen nog geen overeenstemming over veilig hergebruik, sterilisatie en bewaartermijnen;
- Het Crisisteam adviseert aan huisartsen om andere zorgverleners (Thuiszorg, RIBW, IRIS-zorg, GGZ) die bij de patiënt thuis komen en niet de beschikking hebben over chirurgische maskers in voorkomend geval op hun verzoek waar mogelijk te voorzien van chirurgische maskers uit de eigen voorraad. Inventarisatie laat zien dat er 6.000 chirurgische maskers in voorraad zijn.
- Er zijn 1000 FFP2 mondmaskers afgeleverd, via het ROAZ, aan de Florijnweg. Het Crisisteam heeft besloten dat distributie van deze FFP2 maskers gaat naar Hagro's met een luchtwegpraktijk;

VOORRAAD

- Er is op dit moment een (hele grote) hoeveelheid disposable schorten met lang mouw en broeken, blauwe jassen, schorten zonder mouw, plastic jassen met lange mouw, lab-jassen (wassen op 60 graden met scheut bleekmiddel);
- HaRop-coördinatoren ontvangen een bericht om de wensen van de (luchtweg)praktijken te inventariseren.

	<p>ANW-zorg</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het aantal visites stijgt. Het aantal consulten is ca. 50% van voorheen. Voor het weekend wordt het scenario om een 4e auto te laten rijden achter de hand gehouden. • Gezien de verwachting van toename van het aantal COVID-19 verdachte patiënten wordt het openen van een luchtwegpost in Arnhem-Noord onderzocht en een schone post in Arnhem-Zuid. Zevenaar blijft een luchtwegpost. Overwogen wordt hiernaast ook een of meer schone posten te realiseren. • Tot en met het weekend blijft de Post Zevenaar de enige luchtwegpost tijdens ANW-uren. Dit monitoren we dagelijks om voorbereid te zijn op vervolgstappen. • Een huisarts die in het weekend op de luchtwegpost Zevenaar is ingeroosterd staat het vrij om (in de eigen Hagro) af te spreken met een collega om de dienst te delen. <p>GGZ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ProPersona en Iriszorg hebben zorg gecentreerd voor COVID-19 GGZ-patiënten in Nijmegen. RIBW Arnhem – Gelderse Vallei is eveneens bezig te clusteren. Mocht er van u als huisarts iets verwacht worden, dan wordt er contact opgenomen met u; • Er wordt gewerkt aan het ruimer openstellen van het Meld- en Adviespunt Personen met Verwarde Gedrag; • POH GGZ worden vanuit Onze Huisartsen gestimuleerd om pro-actief contact op te nemen met patiënten, waarbij de kans bestaat dat er escalatie dreigt in de persoonlijke- of thuissituatie; • POH GGZ zijn gebaat bij het gebruik van digitale middelen. Vanuit Onze Huisartsen wordt geïnventariseerd en onderzocht of er nog meer mogelijkheden zijn om hierin te faciliteren. <p>Schoonmaken praktijken</p> <p>Op de NHG website zijn tips te vinden. https://www.nhg.org/themas/publicaties/reiniging-en-desinfectie-van-ruimten-meubilair-en-voorwerpen</p>
b.	<p><u>Vraag aan Hagro HaROP coördinatoren:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Graag vragen wij u dit memo te verspreiden onder uw collega's <i>en medewerkers</i>? Dit memo wordt zowel via de mail als via de whats-app groepen verspreid. • Volgend overleg crisisteam maandag 13.00 uur. Vragen kunnen gesteld worden via de Harop-coördinator of management van de Huisartsendienst.
c.	<p><u>Actuele informatie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • www.rivm.nl • https://www.iknl.nl/palliatieve-zorg/afstemming-zorg/consultatie • https://www.nhg.org/coronavirus • https://www.onzehuisartsen.nl/zorgprofessionals/organisatie/crisisteam-onze-huisartsen/coronavirus-covid-19/

BIJLAGE 1 Patroon op werkdagen en weekenddagen

Onderstaand een overzicht op datum. Verdeeld over ANW-werkdagen (00.00 – 08.00 en 17.00 – 24.00) die onderling worden vergeleken en weekenddagen. Ergens in maart gestart. ☺ Het is een beetje klein weergegeven. Maar hopelijk leesbaar.

Verrichtingen avond en nachten door de week
Datum: 26 maart 2020

	Absoluut	wo	do	vrij	ma	di	wo	do	vrij	ma	di	wo	do
Actie		11/03/20	12/03/20	13/03/20	16/03/20	17/03/20	18/03/20	19/03/20	20/03/20	23/03/20	24/03/20	25/03/20	26/03/20
1. Advisering		84	96	107	111	79	113	77	78	82	79	50	65
3. Absoluut Terugbel Advies		1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	4
4. AMBU gestuurd		6	9	6	4	3	4	10	5	4	4	6	5
5. Consult		64	64	76	66	57	49	67	59	43	51	49	51
6. Telefonisch consult		2	2	7	32	45	24	43	33	27	44	36	18
7. Visite		14	19	17	14	25	19	12	20	18	28	31	24
Totaal per werkdag		171	190	213	227	209	209	209	195	174	206	175	167

	Procentueel	wo	do	vrij	ma	di	wo	do	vrij	ma	di	wo	do
Actie		11/03/20	12/03/20	13/03/20	16/03/20	17/03/20	18/03/20	19/03/20	20/03/20	23/03/20	24/03/20	25/03/20	26/03/20
1. Advisering		49,1%	50,5%	50,2%	48,9%	37,8%	54,1%	36,8%	40,0%	47,1%	38,3%	28,6%	38,9%
3. Absoluut Terugbel Advies		0,6%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	1,7%	2,4%
4. AMBU gestuurd		3,5%	4,7%	2,8%	1,8%	1,4%	1,9%	4,8%	2,6%	2,3%	1,9%	3,4%	3,0%
5. Consult		37,4%	33,7%	35,7%	29,1%	27,3%	23,4%	32,1%	30,3%	24,7%	24,8%	28,0%	30,5%
6. Telefonisch consult		1,2%	1,1%	3,3%	14,1%	21,5%	11,5%	20,6%	16,9%	15,5%	21,4%	20,6%	10,8%
7. Visite		8,2%	10,0%	8,0%	6,2%	12,0%	9,1%	5,7%	10,3%	10,3%	13,6%	17,7%	14,4%
Totaal per werkdag		100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

	Zevenaar avonden	wo	do	vrij	ma	di	wo	do	vrij	ma	di	wo	do
Actie		11/03/20	12/03/20	13/03/20	16/03/20	17/03/20	18/03/20	19/03/20	20/03/20	23/03/20	24/03/20	25/03/20	26/03/20
1. Advisering		0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
2. Advies eigen huisarts		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. AMBU gestuurd		0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
5. Consult		7	9	15	17	15	9	20	13	9	13	10	9
6. Telefonisch consult		0	0	0	6	7	11	7	6	2	11	9	2
7. Visite		2	0	1	4	1	2	2	0	1	2	1	5
Totaal per werkdag		9	9	16	27	23	22	30	20	12	26	20	16

Zaterdag	07/03/20	14/03/20	21/03/20	
1. Advisering	246	37,2%	310	46,1%
2. Advies eigen huisarts	3	0,5%	5	0,7%
3. Absoluut Terugbel Advies	0	0,0%	2	0,3%
4. AMBU gestuurd	12	1,8%	9	1,3%
5. Consult	353	53,4%	222	33,1%
6. Telefonisch consult	15	2,3%	71	10,6%
7. Visite	52	7,9%	52	7,7%
Totaal per zaterdag	661	103%	671	100%

- Steeds meer telefonische advisering >60%
- Consulten in fors dalende lijn
- Visites stabiel in aantal

Zondag		08/03/20		15/03/20		22/03/20	
1. Advisering		222	36,9%	333	46,5%	216	39,1%
2. Advies eigen huisarts		20	3,3%	11	1,5%	6	1,1%
3. Absoluut Terugbel Advies		0	0,0%	1	0,1%	0	0,0%
4. AMBU gestuurd		8	1,3%	14	2,0%	22	4,0%
5. Consult		279	46,3%	189	26,4%	139	25,2%
6. Telefonisch consult		16	2,7%	119	16,6%	117	21,2%
7. Visite		57	9,5%	49	6,8%	52	9,4%
Totaal per zondag		602	100%	716	100%	552	100%

BIJLAGE 2

26 maart 2020 NHG

Advies persoonlijke beschermingsmaatregelen (PBM) buiten het ziekenhuis, gespecificeerd voor de huisartsenpraktijk en de huisartsenpost

Feit: COVID-19 wordt voornamelijk overgebracht door grote druppels (hoesten en niezen) en aerosolen tijdens aerosolvormende handelingen. De adviezen met betrekking tot infectiepreventie zijn hier dan ook op afgestemd.

Patiëntengroep

PBM beschermen de huisarts tegen besmetting door patiënten. Dit advies heeft betrekking op de patiënten bij wie na telefonische triage is vastgesteld dat deze gezien moeten worden in de huisartsenpraktijk of op de huisartsenpost of middels een visite. In het algemeen gaat het dan om **patiënten met luchtwegklachten en koorts verdacht voor COVID-19**. Bij deze patiënten is per definitie lichamelijk onderzoek nodig en is de afstand dus minder dan 1,5 meter. Bij deze patiëntengroep zijn **altijd PBM** nodig.

Zie voor de telefonische triage en tips voor het lichamelijk onderzoek [en eisen en toepassing van PBM](#): het NHG-dossier coronavirus <https://www.nhg.org/coronavirus>.

1. PBM tijdens een consult of visite in de huisartsenpraktijk

Bij patiënten met luchtwegklachten en koorts verdacht voor COVID-19 die in de huisartsenpraktijk *niet* op een zogenaamd 'luchtwegspreekuur- of coronaspreekuur' gezien worden:

- Gebruik minimaal een chirurgisch mondneusmaskerⁱ.
- Volg verder de adviezen als bij de luchtwegspreekuren.

2. PBM tijdens luchtweg- of coronaspreekuren

De meeste patiënten worden geclusterd gezien op zogenoemde *luchtweg- of coronaspreekuren*. Bij deze spreekuren gelden de volgende adviezen:

- Zet de patiënt die hoest een chirurgisch mondneusmasker op
- Gebruik minimaal een FFP1 ademhalingsbeschermingsmasker.ⁱⁱ
- Gebruik in alle gevallen wegwerphandschoenen, een veiligheidsbril en een beschermende schort.
- Wissel na elk consult de handschoenen. Pas handhygiëne toe na uittrekken handschoenen (na elke patiënt).
- Gebruik het masker maximaal 3 uur aaneen; verwissel het eerder als het nat is geworden.

3. PBM bij aerosolvormende handelingen in de huisartsenpraktijk

Bij de volgende handelingen in de eerste lijn is een FFP2 ademhalingsmasker noodzakelijk:

- Vernevelen (wordt om die reden ontraden)
- Zuurstoftoediening via een non-rebreathing mask
- Reanimatie via een non-rebreathing mask

Bij alle andere patiënten in de eerste lijn zijn geen PBM nodig naast de gebruikelijke hygiëneadviezen. Zie voor inzet en testbeleid hulpverleners (inclusief PBM) link

ⁱ Eerder is in Nederland bij zicht op afdoende voorraden gekozen voor maximale veiligheid van hulpverleners en werd bij verdenking op COVID-19 voor alle handelingen een FFP2 masker geadviseerd.

Er is echter sprake van krapte van PBM, waardoor de adviezen met betrekking tot het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen zijn aangepast aan de feitelijke risico's.

Op basis van de huidige kennis ten aanzien van de transmissieroute van COVID-19 via druppels en (in)direct contact, biedt een chirurgisch mondneusmasker volgens het RIVM voldoende bescherming voor gezondheidsmedewerkers die geen aerosolvormende handelingen verrichten.

ⁱⁱ Bij de zogenaamde luchtweg- of coronaspreekuren worden meerdere patiënten met luchtwegklachten verdacht voor COVID-19 achter elkaar gezien. De huisarts die dit spreekuur doet, bevindt zich veelal in een afgesloten ruimte en gebruikt PBM die hij/zij gebruikt om meerdere patiënten te beoordelen. Mogelijk geeft dit een hoger risico op transmissie en daarom is het advies om bij deze spreekuren minimaal een FFP1-masker te gebruiken. Dit advies is gebaseerd op consensus.

Literatuurreferenties;

LCI bijlage: Persoonlijke beschermings- maatregelen buiten het ziekenhuis

WHO: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/331498/WHO-2019-nCoV-IPCPPE_use-2020.2-eng.pdf

<https://www.reanimatieraad.nl/news/?c=n&code=dJde6xd2S8d2btb8scTZ5jdzjtjCnT4fe>

Advies ademhalingsbeschermingsmasker COVID op gesteld door NVMM;

https://lci.rivm.nl/sites/default/files/2020-03/Advies%20Ademhalingsbeschermingsmaskers%20voor%20COVID_19%20%20dd%20180320.pdf